

<http://hallofpeople.com/gr/>

Ζωρζ Σαρή, Ο θησαυρός της Βαγίας,

(Απόσπασμα)

Ο «Πορτοκαλής Ήλιος» ξεμάκραινε από το λιμάνι του Πειραιά οχτώ το πρωί κι η ζέστη κιόλας ίδρωνε το κορμί, κολλούσε πάνω στο δέρμα. Η θάλασσα ασάλευτη θα 'μοιαζε αληθινό γυαλί, αν δεν ήταν οι άσπροι αφροί που ξεσήκωνε το καράβι χαράζοντάς την.

Κόσμος πολύς, περισσότερες γυναίκες με παιδιά, που ξεκινούσαν για κάποιο νησί του Σαρωνικού, την Αίγινα, τον Πόρο, την Ύδρα ή τις Σπέτσες. Τα σχολεία είχαν κλείσει κι οι μητέρες είχαν ετοιμάσει τις καλοκαιριάτικες αποσκευές: βατραχοπέδιλα, μάσκες, σαγιονάρες, ψάθινα ή πάνινα καπέλα.

Στο κατάστρωμα οι πολυθρόνες ήταν όλες πιασμένες κι ούτε ένα σκαμνί αδειανό. Στα σαλόνια έκανε τόση ζέστη, που όλοι οι επιβάτες προσπαθούσαν να βουλευτούν έξω, με την ελπίδα να δροσιστούν από τον αέρα της θάλασσας.

Σε μια άκρη της κουπαστής, δύο αγόρια, θα ήταν δεκατεσσάρων χρόνων, κοιτούσαν στ' ανοιχτά και συζητούσαν.

— Πέρσι, την ίδια ακριβώς μέρα, ταξιδεύαμε με το «Καμέλια». Τούτο το καράβι φαίνεται πιο μεγάλο, πιο καλό, έλεγε ο Κλου, σγουρόξανθος, ψηλός, με ωραία μελιά μάτια.

— Ναι, αλλά πέρσι πηγαίναμε στον Πόρο, ενώ φέτος...

Ο Αλέξης άφησε τη φράση του ατέλειωτη, η φωνή του έμοιαζε πικραμένη. Ίδιο ανάστημα με το φίλο του, είχε καστανά μαλλιά, λίγο μακριά, φορούσε γυαλιά που έκρυβαν κάπως τα μεγάλα γκριζοπράσινα μάτια του.

— Και λοιπόν; Τόσο το καλύτερο, καινούργιο νησί, καινούργιες εντυπώσεις.

Ο Κλου ήταν Γάλλος, κι όμως μιλούσε τα ελληνικά με πολλή ευκολία. Από μικρός ερχόταν τα καλοκαίρια στην Ελλάδα και είχε μάθει τη γλώσσα χωρίς κόπο. Φυσικά, συχνά έκανε λάθη, μπέρδευε τις λέξεις ή έψαχνε να βρει τη σωστή έκφραση, κάνοντας τους φίλους του να γελάνε.

Ο Αλέξης, σχεδόν δακρυσμένος, του απάντησε:

— Το περσινό καλοκαίρι δε θα ξαναγουρίσει ποτέ... ποτέ.

— Την είπες πάλι τη σοφία σου! Και βέβαια δε θα ξαναγουρίσει, ο χρόνος πάει προς τα μπρος κι όχι προς τα πίσω.

Ο Αλέξης γύρισε και κοίταξε το φίλο του απορημένος:

— Δε σε καταλαβαίνω, δε θα σου λείψουν οι περσινόί μας φίλοι, η Ρηνούλα, ο Πέτρος, το σπίτι με τις καμάρες, η παράγκα του Βασίλη, που κρυφά πηγαίναμε τα μεσημέρια, η σπηλιά που πιάσαμε εκείνο το χταπόδι;

Γέλασε ο Κλου, τα μάτια του λαμπύρισαν στο φως του ήλιου:

— Θα μου λείψουν, βέβαια, οι φίλοι, αλλά παράγκες και σπηλιές θα βρούμε άλλες. Μ' αρέσει η αλλαγή, η περιπέτεια, θέλω να γνωρίσω καινούργια τοπία, άλλη θάλασσα. Φτάνει ο Πόρος, ζήτω η Αίγινα, κι ας μην

την ξέρω. Άλλωστε, μας περιμένουν τα κορίτσια...

Ο Αλέξης νευρίασε, λες κι ο ενθουσιασμός του Κλου τον ενοχλούσε:

— Και πού ξέρεις εσύ τι σόι πλάσματα είναι αυτά τα κορίτσια; Μπορεί να 'ναι τίποτε ηλίθια όντα και να μας χαλάσουν τις διακοπές.

— Σαχλαμάρες, η μητέρα σου μας είπε πως είναι μια χαρά κοπέλες, ρώτησέ την ξανά.

Ο Κλου γύρισε το κεφάλι και κοίταξε μια γυναίκα που ήταν καθισμένη λίγο πιο κει. Μιλούσε σ' ένα κοριτσάκι.

— Δε βαριέσαι, του απάντησε ο Αλέξης. Άλλα τα δικά της γούστα κι άλλα τα δικά μου. Κοίτα το Λινάκι πώς την ακούει, σαν να χάζεψε. Λοιπόν, παράξενο παιδί η αδερφή μου. Πάντα η ίδια, όπως την ξέρεις. Ζωηρή, άταχτη, σκανταλιάρα, αλλά διψάει ν' ακούει. Φτάνει να της μιλάς και γίνεται φρόνιμη σαν Παναγιά.

Τα δυο αγόρια γύρισαν ξανά προς τη θάλασσα και κοίταξαν την Αίγινα που καθαρά ξεπρόβαλε στον ορίζοντα.

— Σε μισή ώρα θα μπαίνουμε στο λιμάνι, είπε ο Κλου.

Ο Αλέξης έμεινε σιωπηλός. Σκεφτόταν: κι αυτή τη φορά θα κατεβούμε. Πέρσι κοιτούσαμε την παραλία από το κατάστρωμα κι ύστερα τραβούσαμε για τον Πόρο.

Η μητέρα του Αλέξη, η Ζωή, μιλούσε στην κόρη της τη Λίνα, που, όπως πολύ σωστά είχε πει ο Αλέξης, την άκουγε σαν φρόνιμη Παναγιά. Ήταν δέκα χρονών. Πολύ ψηλή για τα χρόνια της, μελαχρινή, με μακριά μαλλιά πιασμένα αλογοουρά.

— Ναι, Λίνα μου, η Αίγινα για μένα είναι το πιο ωραίο νησί. Στη Βαγία πέρασα τα πιο όμορφα καλοκαίρια μου, θα ήμουν όσο είσαι κι εσύ τώρα, όταν μας πρωτόφερε η γιαγιά σου. Το χωριό είχε όλα κι όλα έξι σπίτια, μπουστάνια, μουριές, μαγκανοπήγαδα και συκιές. Σε κείνο το μέρος του νησιού η θάλασσα είναι συχνά φουρτουνιασμένη, γιατί το πιάνει ο βοριάς. Με τη θεία σου την Ειρήνη κάναμε πολλές τρέλες κι είχαμε συχνά περιπέτειες... Ελπίζω να μη μου κάνεις τα ίδια, κακομοίρα μου. Δεν έχω καμιά διάθεση να σε κυνηγώ πάνω στα βουνά και να λαχταρά η καρδιά μου.

Η Λίνα γέλασε:

— Όλες οι μαμάδες ίδιες είστε. Κάνατε του κόσμου τις τρέλες, όταν ήσαστε παιδιά, και τώρα θυμώνετε με τις δικές μας.

Γέλασε η μητέρα και χαίδεψε το μάγουλο της κόρης της.

— Τα ίδια θα λες κι εσύ στα δικά σου παιδιά —αναστέναξε— έτσι γίνεται πάντα.

Εκείνη τη στιγμή, μια ψηλή κομφοντυμένη κυρία πέρασε από μπρος τους.

Η Ζωή βλέποντάς την έβγαλε μια χαρούμενη φωνή:

— Η Βέρα!

Η κυρία κοντοστάθηκε και γύρισε προς το μέρος της:

— Ζωή μου!

Οι δυο φίλες αγκαλιάστηκαν, ενθουσιασμένες για τη συνάντηση.

— Για ποιο νησί; τη ρώτησε ανυπόμονα η Ζωή.

— Στην Αίγινα πάμε φέτος, κι εσείς; τη ρώτησε το ίδιο ανυπόμονα η Βέρα.

— Κι εμείς, κι εμείς, της απάντησε χαρούμενα η φίλη της, αλλά σε ποιο μέρος;

— Στο Μούντι, στο ξενοδοχείο.

Η Ζωή ενθουσιάστηκε και δεν το 'κρυψε καθόλου.

— Θαύμα! Το σπίτι που νοικιάσαμε είναι τρία λεπτά από το Μούντι, θα περάσουμε μαζί το καλοκαίρι.

Οι δύο γυναίκες δεν είχαν ξεσφίξει τα χέρια κι η χαρά τους ακτινοβολούσε.

Η Λίνα τις άκουγε και σκεφτόταν: «Λες κι είναι κοριτσάκια, για δεξ πώς κάνουν, όλος ο κόσμος τις κοιτάει».

Πόσες φορές η Λίνα είχε ξεφυλλίσει το άλμπουμ με τις φωτογραφίες, τότε που η μαμά της ήταν στο σχολείο, στο γυμνάσιο. Τις ξαναείδε και τις δύο με την ποδιά του σχολείου. Η μητέρα της, αδύνατη, με κοντά μαλλιά κι

αγορίστικο ύφος, η άλλη, η κυρία Βέρα, πιο ψηλή, λίγο παχιά, με ύφος πάντα σοβορό. Έβαλε τα γέλια. Η Βέρα γύρισε και την πρωτόειδε:

— Το Λινάκι, δε σε είδα, χρυσό μου. Πόσο μεγάλωσες, πόσο ομόρφυνες! Έσκυψε και τη φίλησε.

— Πού είναι ο Άγγελος; τη ρώτησε η Λίνα.

— Μέσα, στο σαλόνι. Εκεί στην πόρτα, φυσικά διαβάζει
—αναστέναξε— τρέχα να τον φωνάξεις.

Η Λίνα είχε φτάσει κιόλας κοντά στο αγόρι που ήταν βυθισμένο σε κάποιο βιβλίο. Δεκαπέντε χρονών, μεγαλόσωμος, με σκούρα μαλλιά κι άσπρο δέρμα. Φορούσε κι αυτός γυαλιά σαν τον Αλέξη και φαινόταν μεγαλύτερος από τα χρόνια του, ίσως γιατί ήταν τόσο ψηλός κι είχε πάντα σοβορό ύφος.

Όταν τον άγγιξε η μικρή, το πρόσωπό του πήρε μια έκφραση απορίας, αλλά μόλις τη γνώρισε, χαμογέλασε:

— Λινάκι..., τι γυρεύεις εδώ;

Η Λίνα τον τράβηξε από το χέρι:

— Έλα έλα, ο Αλέξης κι ο Κλου είναι μαζί μου, εκεί. Πάμε κι εμείς στην Αίγινα, θα μένουμε κοντά, θα περάσουμε μαζί το καλοκαίρι, έλα να σε δουν τ' αγόρια και να τους πούμε το νέο.

— Ποιο νέο;

Ο Άγγελος δεν πολυκαταλάβαινε τι του έλεγε η Λίνα, έτσι γρήγορα και λαχανιασμένα που μιλούσε. Σηκώθηκε, όμως, κι ακολούθησε τη μικρή. Όταν βρέθηκαν κοντά στ' αγόρια, πριν προλάβει καλά καλά να τα χαιρετήσει, η Λίνα μπήκε πάλι στη μέση.

— Το μάθατε το νέο; Ο Άγγελος θα μείνει στο Μούντι, δύο βήματα από το σπίτι μας, θα κάνουμε μπάνιο μαζί, το Μούντι είναι ξενοδοχείο, το είπε η μαμά.

Τ' αγόρια σφίξαν το χέρι του φίλου τους. Μπορεί να μη συναντιόνταν πολύ συχνά στην Αθήνα τώρα που είχαν μεγαλώσει, αλλά και ο Αλέξης κι ο Κλου τον αγαπούσαν και τον θαύμαζαν για την «πολυγνωσία» του. Όταν ήταν μικρός τους ζάλιζε με τις «σοφίες» του, αντί να παίζει μαζί τους, αλλά τον κάναν κέφι και πάντα τον ξανάβλεπαν με χαρά.

— Εσύ που τα ξέρεις όλα, θα μας πεις για τα καλά και τα στραβά του νησιού, του είπε ο Αλέξης.

— Τη Ράνια και τη Σόφη τις ξέρεις; τον ρώτησε ο Κλου.

— Τις Καρυώτη; Από τη Θεσσαλονίκη; Έχω ακουστά από τη μαμά, ο πατέρας τους είναι καθηγητής μαθηματικών και, όταν ήμουν μικρός, τον θυμάμαι...

Ο Αλέξης τον έκοψε:

— Μας φώτισες, δε σε ρωτάμε για τον πατέρα, τα κορίτσια είναι ο μπελάς...

Στο μεγάφωνο ακούστηκε μια φωνή: «Παρακαλούνται οι κύριοι επιβάτες, που προορίζονται για την Αίγινα, να ετοιμαστούν για την αποβίβαση, το πλοίο θα αναχωρήσει αμέσως».

— Αλέξη, Κλου, κατεβείτε, πάρτε τις βαλίτσες. Λίνα, μην ξεχάσεις το σάκο σου. Μη σπρώχνεστε, παιδιά. Λίνα, μην απομακρύνεσαι. Αλέξη, πιάσ' την απ' το χέρι.

Ο Αλέξης φουρκίστηκε:

— Τι να πρωτοπιάσω, μαμά; Τη Λίνα ή τη βαλίτσα; Ο Θεούλης μου 'δωσε μόνο δύο χέρια!

Η κυρία Βέρα σκούνηξε τον Άγγελο:

— Μην είσαι αφηρημένος, ξέχασες το βιβλίο σου πάνω στην πολυθρόνα.

Ο «Πορτοκαλής Ήλιος» έμπαινε στο λιμάνι, ανάμεσα στο κατάσπρω εκκλησάκι του Αϊ-Νικόλα και το κεντράκι του μόλου με τις πάνινες πολύχρωμες πολυθρόνες.

Στην προκυμαία, δίπατα σπίτια με καφενεμία στο ισόγειο, και καταστήματα με εγχώρια προϊόντα. Δεξιά, η Παναγιά με το καμπαναριό της. Αριστερά, ο λόφος με την αρχαία κολόνα από το ναό του Απόλλωνα.

Όλοι μαζί βρέθηκαν μπροστά στην έξοδο με άλλους πολλούς επιβάτες.

Το καράβι, απαλά, πλεύρισε το μουράγιο, μπήκε η ξύλινη σκάλα κι άρχισε να ξεχύνεται ο κόσμος στην αποβάθρα. Έκανε ζέστη, ο ήλιος πύρινος έκαιγε την παραλία.

— Θα χωρέσουμε όλοι σ' ένα ταξί; ρώτησε η Βέρα.

— Να στριμωχτούμε, απάντησαν μ' ένα στόμα όλα τα παιδιά.

Σήκωσαν τις βαλίτσες και προχώρησαν. Λίγα μέτρα παρακάτω, μια σειρά από ταξί περίμεναν τον πελάτη. Ο σοφέρ του πρώτου, που έπινε τον καφέ του, καθισμένος στο απέναντι καφενείο, πετάχτηκε:

— Για πού;

— Για την Αιγινήτισσα.

— Σαν πολλοί δεν είστε;

— Η μικρή δε μετράει, είπε ο Άγγελος.

Η Λίνα ψευδοθύμωσε:

— Κι εσύ μετράς για δύο.

Καλόβολος ο σοφέρ έπιασε τις βαλίτσες για να τις βάλει στο πορτ μπαγκάζ.

— Θα βολευτούμε, είπε.

Στοιβάχτηκαν κυριολεκτικά μέσα στο αυτοκίνητο, που πήρε τον παραλιακό δρόμο προς τη δυτική πλευρά του νησιού.

— Ξεραΐλα..., μουρμούρισε ο Αλέξης. Πού τα δέντρα του δάσους στο Νεώριο!

— Ναι, αλλά εδώ έχει φιστίκια, που αρέσουν σ' όλους μας, είπε ο Κλου.

— Και μπόλικη ιστορία, είπε ο Άγγελος, κάπου εδώ πρέπει να 'ναι ο κόλπος του Μαραθώνα, που μαζεύτηκαν τα ελληνικά καράβια μετά τη μάχη της Σαλαμίνας και οι μαχητές μοίρασαν μεταξύ τους τα λάφυρα και τ' αριστεία...

— Καημένε Άγγελε, ο Μαραθώνας είναι αλλού, έχει και λίμνη, εγώ την είδα, κρίμα τα όσα ξέρεις, τον έκοψε η Λίνα.

— Ξέρω τι λέω, αγράμματη, και μελέτησα πολύ την ιστορία της Αίγινας πριν έρθω. Πού είναι ο κόλπος του Μαραθώνα, κύριε; ρώτησε ο Άγγελος τον σοφέρ. Πρόθυμα εκείνος του απάντησε:

— Λίγο πιο κάτω, νεαρέ μου, θα σου τον δείξω μόλις φτάσουμε. Σωστά, πολύ σωστά τα λες. Παλιός Αιγινήτης είμαι και κάτι ξέρω κι εγώ, στον

κόλπο του Μαραθώνα ήρθε ο Καποδίστριας και του 'καναν τιμές και μεγαλεία.

— Ποιος είναι ο Καποδίστριας; ρώτησε ο Κλου.

— Ο πρώτος κυβερνήτης της Ελλάδας, του απάντησε ο Άγγελος.

— Τόσο παλιά είναι η Αίγινα; παραξενεύτηκε η Λίνα.

— Περισσότερο παλιά απ' ό,τι φαντάζεσαι, θα 'ναι 4.000 χρόνια πάνω κάτω, βιάστηκε να συνεχίσει ο Άγγελος, μη και τον διακόψει κανένας. Είχε τόσα να τους πει...

Οι μητέρες κοιτάχτηκαν χαμογελώντας. Χαίρονταν τα παιδιά τους και τη ζωντάνια τους. Ο Άγγελος συνέχισε μονορούφι.

— Πριν από τους Περσικούς Πολέμους γνώρισε χρόνια δόξας και πλούτου, κι εδώ κατασκευάστηκε και χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα το νόμισμα η «χελώνη». Κι όλοι οι Αιγινήτες, επειδή ο τόπος ήταν φτωχός, έγιναν έμποροι και πρόκοψαν στα ξένα. Η Ζωή άκουγε προσεκτικά τον Άγγελο. Κάτι θυμήθηκε από τα χρόνια του σχολείου.

— Δωριείς δεν ήταν εδώ; τον ρώτησε.

— Βέβαια, Δωριείς, γι' αυτό και δεν τα πήγαιναν καθόλου καλά με την Αθήνα, μόλο που στη Σαλαμίνα πολέμησαν μαζί τους με γενναιότητα. Στο τέλος οι Αθηναίοι τούς νίκησαν κοντά στην Κεκρυφάλεια, το σημερινό Αγκίστρι.

— Νά το, έδειξε με το δάχτυλο ο σοφέρ, αυτό το νησάκι εκεί, και εδώ είναι κι ο Μαραθώνας. Άκουγε και κείνος με πολύ ενδιαφέρον και χαμογελούσε συνέχεια μ' ένα καλοκάγαθο ύφος.

— Και τι έγιναν οι κακόμοιροι οι Αιγινήτες; φώναξε η Λίνα.

— Έπαθαν μεγάλη συμφορά... γκρέμισαν τα τείχη τους και τους ανάγκασαν να παραδώσουν τα πλοία και να πληρώσουν τεράστιο φόρο, 30 τάλαντα, και πλήρωνε η Αίγινα δεκαοχτώ χρόνια συνέχεια, ευτυχώς που ήταν τόσο πλούσιοι. Αργότερα...

— Νά το Μούντι, είπε η Βέρα, φτάνει, Άγγελε, για σήμερα, θα τα ζαλίσεις τα δύστυχα τα παιδιά, τα σχολεία έκλεισαν...

Όλοι γέλασαν, ο Άγγελος κάτι θέλησε να συμπληρώσει, αλλά όλοι τώρα είχαν την προσοχή τους στραμμένη αλλού.

Τα σπιτάκια του Μούντι ξεπρόβαλλαν σαν κύβοι από ζάχαρη. Και στην άκρη του κόλπου της Αιγινήτισσας, το ψαροχώρι της Πέρδικας στραφτάλιζε στον ήλιο.

— Είναι δυνατό να μην περάσουμε όμορφα σ' έναν τόπο με τόση πολλή ιστορία; είπε ο Κλου κοιτάζοντας τον Αλέξη μ' ένα πονηρό χαμόγελο.

— Και δε σας τα είπα όλα, πετάχτηκε πάλι ο Άγγελος, η Αφαία, ο ναός της...

— Φτάνει, φτάνει, Άγγελε, του φώναξαν όλοι μαζί.

Απόσπασμα από το μυθιστόρημα της Ζωρζ Σαρή που αναφέρεται στην περίοδο της κατοχής

ΚΟΚΚΙΝΗ ΚΛΩΣΤΗ ΔΕΜΕΝΗ

Κλέφτρα, άτιμη και ψεύτρα. Χτες, ο караγκιόζης μου (το άλλο «εγώ» που κλείνω μέσα μου, το «σκοτεινό βάθος της συνειδήσεως», όπως το εξηγεί η περισπούδαχτη αδερφή μου), μου πέταξε κατάμουτρα αυτά τα λόγια κι εγώ δε βρήκα ούτε μια τόση δα λεξούλα να τον αποστομώσω. Ούτε καν τη λέξη «πεινάω», γιατί το μεσημέρι, δηλαδή λίγες ώρες πριν να γίνει το κακό, είχα φάει και μάλιστα καλοφάει.

Αθηνά μου, όταν θα γίνουμε δυο γριούλες με άσπρα μαλλιά και θα λέμε για τα παλιά, τότε μόνο θα σου φανερώσω την καθαρή αλήθεια για τα κουλουράκια. Τώρα ντρέπομαι να σε κοιτάξω στα μάτια. Θα καταχωνιάσω σ' ένα απόκρυφο μέρος την εξομολόγησή μου, μην τυχόν και τη διαβάσει μάτι ανθρώπου.

Λοιπόν αρχίζω: Ο Δήμος είναι κλεισμένος στις φυλακές Αβέρωφ.

Ο Δήμος είναι ηθοποιός. Σε μια γιορταστική συγκέντρωση που κάναμε σ' ένα σχολείο στην Κυψέλη, μια μέρα απάγγειλε το Δωδεκάλογο του γύφτου, του Παλαμά, με τη δυνατή, ωραία, ζεστή φωνή του. Θυμάμαι αυτούς τους στίχους:

Εμείς δε γονατίσαμε σκυφτοί τα πόδια να φιλήσουμε του δυνατού
σαν τα σκουλήκια που πατεί μας...

Δεν πρόλαβε να τους αποτελειώσει, μπήκαν μέσα κάτι μαυριδεροί άνθρωποι με «καβουράκια» και τον συλλάβανε.

Ο Δήμος είναι πρωτοξάδερφος της Αθηνάς. Στην Αθήνα δεν έχει άλλο άνθρωπο να τον φροντίζει έξω από τη θεία του, δηλαδή τη μάνα της Αθηνάς. Αυτή ετοιμάζει τα δέματα που του πηγαίνουμε στις φυλακές.

Χτες το μεσημέρι, αφού με καλοτάισε —πάντα κάτι μαγειρεύει η κυρία Βασιλείου, της στέλνουν οι δικοί της από το χωριό—, την ώρα που σηκωνόμουνα να φύγω, μου έδωσε ένα μεγάλο χαρτονένιο κουτί.

— Για το Δήμο, κουλουράκια, να του τα πας. Τα 'φτιαξα μ' αληθινό αλεύρι. Κακομοίρα μου, φρόντισε να 'χεις τα μάτια σου χαμηλά, να μη σε μυριστούν τα σκυλιά και σε χώσουνε και σένα στη φυλακή. Άντε, και με την ευχή της Παναγίας.

Το επισκεπτήριο στου Αβέρωφ είναι στις πέντε. Είχα τρεις ώρες μπροστά μου. Πέρασα από το σπίτι μας. Ήταν άδειο. Λείπανε όλοι: ο πατέρας, η μητέρα και η Ειρήνη. Ξάπλωσα στο κρεβάτι και πήρα να διαβάσω ένα βιβλίο. Το κουτί το είχα βάλει πάνω στο τραπέζι, λίγο πιο πέρα. Ορκίζομαι στην ιερή φιλία που με δένει με την Αθηνά πως μέχρι εκείνη τη στιγμή η «κακή σκέψη» δε μου είχε περάσει από το νου. Ήρθε ξαφνικά, εκεί που δεν την περίμενα. Σήκωσα το κεφάλι και κοίταξα το κουτί. «Πώς να 'ναι άραγε τα κουλουράκια; Έχουν φαρδιά τρύπα στη μέση;». Σηκώθηκα, έλυσα προσεχτικά το σπάγκο, ξεδίπλωσα το χαρτί που περιτύλιγε το κουτί και σήκωσα το καπάκι. Πρώτα η μυρουδιά μου χτύπησε στη μύτη. Λες και ξεφούρνιζαν εκείνη τη στιγμή. Καλοψημένα, στρογγυλά στρογγυλά, με μια τρύπα στη μέση σαν δραχμή. «Ας δοκιμάσω ένα, δεν είναι δα και μετρημένα», είπα κι έφαγα ένα. Ούτε προπολεμικό να ήταν!

Και τώρα, ας πω τη συνέχεια, γρήγορα, να ξεμπερδεύω. Πήγα και ξάπλωσα στο κρεβάτι, με το κουτί. Με το ένα χέρι κρατούσα το βιβλίο, με τ' άλλο το κουλουράκι, το δεύτερο, το τρίτο, το τέταρτο. Αυτό έγινε χτες

και το θυμάμαι καλά. Ήμουν στον παράδεισο. Ο Δήμος δεν ήταν φυλακή, ο πατέρας δεν γκρίνιαζε συνέχεια: «Προσοχή στο λάδι, σταγόνα σταγόνα, να μας κρατήσει!»• η μητέρα δεν είχε αδυνατίσει κι ο μπουφές μας ήταν γεμάτος γλυκά. Μια χοντρή γομολάστιχα είχε σβήσει τον πόλεμο. Ξάφνου, ο κακομούτσουνος караγκιόζης μου μου τράβηξε μια κλοτσιά κι από τον ουρανό βρέθηκα χάμω στη γη. Στο πλάι μου, μέσα στο κουτί, είχαν απομείνει πέντε κουλουράκια, μόνο πέντε! Ζαλίστηκα. Έπρεπε να βρω, αμέσως, έναν τρόπο να πεθάνω. Ο Δήμος, για τη δική μου λευτεριά, μέσα στη φυλακή κρύωνε και πεινούσε, μπορεί και να τον τουφέκιζαν, κι εγώ του είχα φάει τα κουλουράκια του. Ο караγκιόζης μου, καθισμένος πάνω στα στραβοκάνικα ποδάρια του, χασκογελούσε και ψιθύριζε: «Είσαι μια κλέφτρα και μια άτιμη και σε λίγο θα γίνεις και ψεύτρα». Σηκώθηκα, τύλιξα μάνι μάνι το κουτί, το έδεσα με το σπάγκο, το έβαλα σ' ένα δίχτυ κι ετοιμάστηκα για το επισκεπτήριο. Στο δρόμο συγύριζα το ψέμα μου. Μια κι ο φύλακας ψάχνει τα δέματα, μπας και κρύβουνε κανένα σουγιά, μαχαίρι ή όπλο, αν ποτέ ο Δήμος, μια μέρα, πει στη μάνα της Αθηνάς «Τι ωραία που ήταν τα πέντε κουλουράκια που μου έστειλες, καλή μου θεία», και κείνη μπηξεί τις φωνές «ΠΕΝΤΕ; δε λες καλύτερα πενήντα», η απάντηση έπρεπε να δοθεί τώρα: «Τα έκλεψε ο φύλακας, ο δήμιος, ο εχθρός που ρουφάει το αίμα του λαού».

Στάθηκα στην ουρά μαζί με τις άλλες γυναίκες κι όταν έφτασε η σειρά μου, ο φύλακας, ο «κλέφτης» μου, με ρώτησε: «Για ποιον είναι;». Είπα το όνομα του Δήμου. Πήρε το πακέτο από τα χέρια μου και μου είπε: «Ο ηθοποιός μας; Περίμενε, κορίτσι μου, να πάω να σου τον φωνάξω». «Όχι, όχι, δε χρειάζεται, είμαι πολύ βιαστική...», του απάντησα κι έφυγα.

Σήμερα πέρασα από το σπίτι της Αθηνάς για να της ζητήσω, τάχατες, κάποιο βιβλίο. «Τι κάνει ο Δήμος;», με ρώτησε η μάνα της. «Τον είδες;». «Όχι, δε μ' άφησαν...», και συνέχισα βιαστικά: «Και ξέρετε τι λέγανε οι γυναίκες στην ουρά; Πως οι φύλακες ξαφρίζουνε τα δέματα».